

ธาตุ ๘ หมวด

หมวด ฎ ธาตุ (อ).....๑ หมวด ฐ ธาตุ (อ, เอ) (และนิคคหิตอาคมหน้าพยัญชนะที่สุดธาตุ). ๖ หมวด ทิว ธาตุ (ย).....๖ หมวด สุ ธาตุ (ณ, ณา, อุณา).....๗ หมวด กี ธาตุ (นา).....๗	หมวด คห ธาตุ (ณหา).....๗ หมวด ตน ธาตุ (โอ, ยีร).....๘ หมวด จุร ธาตุ (ณ, ฌย).....๘ ธาตุลงปัจจัยอื่นๆ.....๑๐
---	---

ตัวอย่างธาตุต่อไปนี้ เมื่อลงปัจจัยอาขยาตแล้ว เป็น “ฐาน” พร้อมทั้งจะลงวิภัตติอาขยาตในหมวดต่างๆ สำเร็จเป็นกิริยาอาขยาต นำไปใช้ในประโยคต่อไปได้ (กิริยาอาขยาตกับประธานของประโยค ต้องมีบุรุษและวจนะตรงกันด้วย)

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล	ลงวิภัตติ
วท	+อ	= วท	ไหว้	ลง วิภัตติ เป็นต้น เช่น วทติ, วทนติ, วทสิ (ไหว้อยู่); วทตุ (จงไหว้); วทเทย (ควรไหว้); วททิ (ไหว้แล้ว), วทิสฺสติ (จักไหว้) เป็นต้น

เอกวจนะ		พหุวจนะ	
ป. <u>ปุริโส/อิตถิ/กุล</u> <u>วท</u> ติ. ผู้ชาย/ผู้หญิง/ตระกูล ไหว้.	นามนาม	<u>ปุริสา/อิตถิโย/กุลานิ</u> <u>วท</u> นติ. ผู้ชาย ท./ผู้หญิง ท./ตระกูล ท. ไหว้.	
<u>โส/สา/ต</u> <u>วท</u> ติ. เขา/เธอ ไหว้.	ต ... ผู้ที่เอ่ยถึง	<u>เต/ตา/ตานิ</u> <u>วท</u> นติ. เขา ท./เธอ ท. ไหว้.	
ม. <u>ตว</u> <u>วท</u> สิ. คุณ ไหว้.	ตุมท ผู้ที่พูดด้วย	<u>ตุม</u> <u>วท</u> ส. คุณ ท. ไหว้.	
อ. <u>อห</u> <u>วท</u> ามิ. ผม ไหว้.	อมท ผู้พูดเอง	<u>มย</u> <u>วท</u> าม. ผม ท. ไหว้.	

ดูรายละเอียด ธาตุที่จัดหมวดหมู่ตามความหมาย (palidict.com/content/ฐานกิริยา) ธาตุลงวิภัตติอาขยาต (palidict.com/dl/Verb_Akhayata8.pdf)

หมวด ฎิ ธาตุ (อ)

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล				
ฎ	+อ	= ภาว	มี, เป็น	กม	+อ	= จกม (เทภวาระ)	จกรม, ก้าวไป, เดินไป
หุ	+อ	= โห	มี, เป็น	อา+กม	+อ	= อกกม	เหยียบ, ย่ำ
อส	+อ	= *	มี, เป็น	ธาว	+อ	= ธาว	วิ่ง
(กิริยา “มี” ในภาษาบาลี เป็นอภิมมกิริยา)				ป-ขทิ	+อ	= ปกขนท	วิ่งไป, เล่นไป
อภิ-ฎ	+อ	= อภิว	ครอบงำ	ปลาย	+อ	= ปลาย	หนีไป
ป-หุ	+อ	= ปโห	เพียงพอ, มีพอ, มีมาก; เจริญ	อู-ส-กม	+อ	= อูปลกม อูปลงกม	เข้าไปหา-พบ-ใกล้
ฐา	+อ	= ติฏฐ	ยืน	ป-วิส	+อ	= ปวิส	เข้าไป
อู-ฐา-(ห)	+อ	= อูฏฐา-ฐห	ลุกขึ้น, ตั้งขึ้น	นิ-สท	+อ	= นิสท	นั่ง
อู-ป-ฐา-(ห)	+อ	= อูปฏฐา-ฐห	ตั้งขึ้น, ปรากฏ, ยืนใกล้, บำรุง	นิ-กม	+อ	= นิกม	ออกไป
ปติ-ฐา-(ห)	+อ	= ปติฏฐา-ฐห	ตั้ง, ตั้งมั่น	ป-กม	+อ	= ปกกม	หลีกเลี่ยง
คม	+อ	= คจฉ	ไป; ถึง	ผร	+อ	= ผร	แผ่ไป
อา-คม	+อ	= อาคจฉ	มา	นิ-ฉร	+อ	= นิฉร	(เสียง, รัศมี) เปลี่ยนออก
จร	+อ	= จร	เที่ยวไป; ประพฤติ	ตร	+อ	= ตร	ข้าม, ผ่าน, กลิ้ง
กม	+อ	= กม	ก้าวไป, เดินไป	อู-ตร	+อ	= อูตร	ข้ามขึ้น, ข้าม, ขึ้น
				โอ-ตร	+อ	= โอตร	ข้ามลง, ลง, โอบลง

รฐ	+อ	= รฐ	ขึ้น, งอก, ปรากฏ, เกิด
อา-รฐ	+อ	= อารฐ-โรท	ขึ้น, งอก
อว-รฐ	+อ	= โอโรท	ลง, โนมลง
โอ-กม	+อ	= โอกกม	ก้าลง, หยั่งลง
ปต	+อ	= ปต	ตก, ล้ม, (ครรภ์) แท้ง
อุ-ปต	+อ	= อุปปต	บินขึ้น, เหาะขึ้น
อภิ-อุ-คม	+อ	= อพภุคคม	บินขึ้น, เหาะขึ้น
อธิ-อุ-ปต	+อ	= อชฌุปปต	ตกลง, โฉบลง
ภสส	+อ	= ภสส	พลัดตก, พลาก,
ลขิ	+อ	= ลขม	กระโดด, เหาะ, เเทม, ลอยไป
ปลุ	+อ	= ปลว	ไป, ลอยไป (ในน้ำ)
นิ-มุชช	+อ	= นิมุชช	จม, จมลง, ดำลง, ดำน้ำ
สิท	+อ	= สิท	ชุ่มชื้น; จม
ลี	+อ	= เส, สย	นอน
สุป	+อ	= สุป	หลับ
มุจฉ	+อ	= มุจฉ	หลง, เป็นลม, สลบ, แนนิ่ง
วส	+อ	= วส	อยู่
ปา	+อ	= ปา, ปิว	ดื่ม
ทิส ทิส	+อ	= ทิส ทิส	กัด
ขาท	+อ	= ขาท	กิน, เคี้ยวกิน, กัดกิน
ฉา	+อ	= ฉา ฉ	หิว, หิวข้าว, หิวน้ำ
ติส	+อ	= ติส	อิม, เอิบอิม, ยินดี
สาท	+อ	= สาท	ยินดี, สบายใจ, เพลินใจ
ทิส	+อ	= ปสส	เห็น
ทิส	+อ	= ทิสส	เห็น, ปรากฏ
อิภข	+อ	= อิภข	เห็น
ปาตุ-ภู	+อ	= ปาตุภว	ปรากฏ, มีปรากฏ, ปรากฏชัด
ปาตุ-ร-หุ	+อ	= ปาตุรโห	ปรากฏ, มีปรากฏ, ปรากฏชัด
วจ	+อ	= วจ	พูด, บอก, กล่าว
วท	+อ	= วท วเท	พูด, บอก, กล่าว
โอ-วท	+อ	= โอวท	โอวาท
ปฐ	+อ	= ปฐ	บอก, กล่าว, แสดง
ภาส	+อ	= ภาส	บอก, กล่าว, แสดง
ภณ	+อ	= ภณ	บอก, กล่าว, แสดง
อุ-ทิส	+อ	= อุทิส	แสดงขึ้น
ปุจฉ	+อ	= ปุจฉ	ถาม
อา-ปุจฉ	+อ	= อาปุจฉ	ถามโดยเอื้อเฟื้อ, ถามหา, อำลา; ขออนุญาต

ฤ	+อ	= ฤ	ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ
ป-สัส	+อ	= ปสัส	ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ
อา-กุส	+อ	= อกกุส	ดำ
ปริ-ภาส	+อ	= ปริภาส	ดำ
สป	+อ	= สป	ดำ, สบถ, สาบแช่ง
ตชช	+อ	= ตชช	ดำ, ชู่, ช่มชู่, คุกคาม
ครท	+อ	= ครท	ติเตียน, นินทา, เกลียด, ชัง
นิ-คท	+อ	= นิคคณหา	ชู่, ช่มชู่, ลงโทษ
นिति	+อ	= นินท	ติเตียน, นินทา
สาสุ	+อ	= สาส	สอน, อบรม
ป-กาสุ	+อ เอ	= ปกาส ปกาเส	ประกาศ
ป-กุส	+อ	= ปกกุส	เรียกมา
อธิ-อิส	+อ	= อชฌเมส	เชื้อเชิญ, อารารณา
รุ	+อ	= รว โร	ร้อง
รฐ	+อ	= รฐ โรท	ร้องให้, หลั่งน้ำตา
ปริ-เทว	+อ	= ปริเทว	ร้องให้, คร่ำครวญ
กทิ กนท	+อ	= กนท	ร้องให้, คร่ำครวญ
เค	+อ	= คาย	ออกเสียง, ขับกล่อม, ร้องเพลง
หส	+อ	= หส	หัวเราะ, ร่าเริง
รม	+อ	= รม	ยินดี
มูท	+อ	= โมท	ยินดี
วิท	+อ	= วิท	รู้
ธา ธร	+อ	= ธร ทธา (เทวมภาวะ)	ทรงไว้, ทรงจำ, รongรับ
ณ	+อ เอ	= ณ ณา (เอ>อายุ)	เพ่ง, เพ่งด้วยใจ, พิจารณา, คิด; เฝ้า, ไหม้
สิภข	+อ	= สิภข	ศึกษา
อธิ-อิ	+อ	= อชฌมาย	ศึกษา, เล่าเรียน, อ่าน, สบาย
ส-ณ	+อ	= สชฌมาย (เอ>อายุ)	สวด, สบาย, ท่อง
ลิข	+อ	= ลิข	เขียน
ปจ	+อ	= ปจ	หุง, ต้ม; ประง (อาหาร), เฝ้า, ไหม้
อิส	+อ	= อิจฉ	ปรารถนา, ต้องการ
กมุ	+อ	= กาม	ปรารถนา, ต้องการ
อาสาส	+อ	=อาสาส อาสิส อาสิส	หวัง, ปรารถนา
อาสิสิ	+อ	= อาสิส	หวัง, ปรารถนา
ปฏิ-อาสิสิ	+อ	= ปจจาสิส	หวังเฉพาะ, ปรารถนาเฉพาะ
กขิ กงข	+อ	= กงข	หวัง, ปรารถนา, สงสัย
ส-สิ	+อ	= สัสย	สงสัย
ปิย	+อ	= ปิย	รัก

ลขชี	+อ	= ลขช	อายุ, ละอายุ	สั-ปฏิ-อิส	+อ	= สมปฏิจฉ	รับ, รับพร้อม
หเร	+อ	= หราย (เอ>อายุ)	อายุ, ละอายุ	หน	+อ	= หน	ฆ่า, เปียดเปียน, กำจัด
วนท	+อ	= วนท	ไหว้	มร	+อ	= มร	ตาย
นมสส	+อ	= นมสส	น้อมไหว้	จุ	+อ	= จว	เคลื่อน, ตาย
นม	+อ	= นม	น้อม, นอบน้อม	ชีว	+อ	= ชิว	เป็นอยู่, มีชีวิตอยู่
มาน	+อ	= มาน	บูชา, นับถือ	อา-สส	+อ	= อสสส	หายใจ
อป-จาย	+อ	= อปจาย	บูชา, นับถือ, เคารพ	ชिर	+อ	= ชिर	เก่า, แก่, คร่ำคร่า
ยช	+อ	= ยช	บูชา, บูชาเทพ, เช่นสรวง	ชิ	+อ	= เซ ชย	ชนะ
นี	+อ	= เน นย	นำไป (นำคน, สัตว์)	ปรา-ชิ	+อ	= ปราเซ ปราชย	แพ้
อา-นี	+อ	= อาเน	นำมา	ยช	+อ	= ยชช	ประกอบ, ผูก
อป-นี	+อ	= อปเน	นำออก	ยช	+อ	= โยช	รบ, สู้
วห	+อ	= วห	นำไป (นำสิ่งของ)	อา-มส	+อ	= आमส	จับต้อง, ลูบคลำ
หร	+อ	= หร	นำไป (นำสิ่งของ)	ปรา-มส	+อ	= ปรามส	จับต้อง, ลูบคลำ, ยึดมั่น
อา-หร	+อ	= อาหาร	นำมา	ผุส	+อ	= ผุส ผุสส	ถูกต้อง, สัมผัส
โอ-หร	+อ	= โอหร	นำลง ปลงผมหนวด	อุป-ถภิ	+อ	= อุปถมก อุปตถมก	ช่วยเหลือ, ทำให้มั่นคง, อุดหนุน, อุปถัมภ์, คำจุน, สนับสนุน
นิ-หร	+อ	= นิหร	นำออก, ขับไล่ (ใช้กับคนได้)	มถ มตถ	+อ	= มถ มตถ มถ	รวบกวาน, ทำให้วุ่นวาย, ย่ำยี
ป-หร	+อ	= ปหร	ประหาร, ทูบ, ตี (สิ่งมีชีวิต)	มทท	+อ	= มทท	เหยียบ, ย่ำ, ย่ำยี, ขยำ
ป-ชิป	+อ	= ปกชิป	ใส่, ใส่เข้า	โอ-มทท	+อ	= โอมทท	เหยียบลง, ขยี้มลง
นิ-ชิป	+อ	= นิกชิป	เก็บ	โกฏฐ	+อ	= โกฏฐ	ตอก, ต่ำ, ทูบ, บู
นิ-กฑม	+อ	= นิกกฑม	ดึงออก, ลากออก	พาร	+อ	= พาร	ห้าม; ทำลาย, ฆ่า, เปียดเปียน
อา-กฑม	+อ	= อากฑม	ดึงออก, ลากออก, อุด, ซัก	เหฐ	+อ	= เหฐ	เปียดเปียน, บีบคั้น
อุ-ชิป	+อ	= อุชิป	ยก, ยกขึ้น	ผล	+อ	= ผล	แตกสลาย; ทำลาย; สำเร็จ, ผลัดผล
อว-หร	+อ	= อวหร	ลัก, ขโมย	ภช	+อ	= ภณช	หัก; แบ่ง, จำแนก; คบ
อุ-ยช	+เอ	= อุโยเซ	ส่งไป	กปุ	+อ เอ	= กปป กปเป	ควร, สมควร, อาจ, สามารถ, อาจมี, อาจเป็น
ชิป	+อ	= ชิป	ทิ้ง, ขว้าง, โยน; โอ, จาม	กปป	+อ	= กปป	สำเร็จ, กำหนด, ถึง, บรรลุ; ทำ, คิด, นึก... ; ตัด, โกง
จช	+อ	= จช	สละ, บริจาค	สาธ	+อ	= สาธ	สำเร็จ
สั-หร	+อ	= หร	รวบรวม, ย่อ	นิ-ฐา	+อ	= นิฐา	ตั้ง, ตั้งลง, สำเร็จ, จบ
วิ-สชช	+อ	= วิสชช	สละ, แบ่งปัน; แก้ว/ตอบ (คำถาม)	วฑม	+อ	= วฑม	เจริญ, งอกงาม, เติบโต, เพิ่มขึ้น
หา	+อ	= ชห ชหา (เทหภาวะ)	ละ, สละ, ปล่อย	รุจ	+อ	= โรจ	รุ่งเรือง, งดงาม; ยินดี
นุท	+อ	= นุท โนท	ขจัด, บรรเทา	ชุต	+อ	= โชต	สว่าง, รุ่งเรือง, โพลง
ภิกข	+อ	= ภิกข	ขอ	ภา	+อ	= ภา ภาย	สว่าง, รุ่งเรือง, แจ่มแจ้ง
ยาจ	+อ	= ยาจ	ขอ	ภาส	+อ	= ภาส	สว่าง, รุ่งเรือง; พุด
ทา	+อ	= เท, ททา	ให้	ถิร	+อ	= ถิร	มั่นคง
ปฏิ-ทา	+อ	= ปฏิเท	ให้กลับ, ให้คืน	อนท	+อ	= อนท	ออก (ไต่)
ปริ-วิส	+อ	= ปริวิส	ให้/ถวาย/เลี้ยง อาหาร, อังกาส (คำชม)				
ลภ	+อ	= ลภ	ได้				
ปฏิ-ลภ	+อ	= ปฏิลภ	ได้เฉพาะ, กลับได้				

นิ-วตตุ	+อ	= นิพพตต	เกิด, บังเกิด	ปฏี-วส	+อ	= ปฏีวส	อยู่, อาศัย
วป	+อ	= วป	หว่าน, ปลุก; ทอ; โคนศีรชะ	อา-วส	+อ	= อาวส	อาศัยอยู่, อยู่ครอง
กิริ	+อ	= กิริ	เรียราย, เกลี่ย, โปรย, เกลื่อน	มกข	+อ	= มกข	ทา, ลูบไล้, ลบหลู่
สํ-กิริ	+อ	= สงฺกิริ	เรียราย, เกลี่ย, ... ปะปน	รณช	+อ	= รช รณช	ย้อม, กำหนด
โอ-กิริ	+อ	= โอกิริ	โปรยลง, หว่าน, ทำให้เรียราย	ตป	+อ	= ตป	ร้อน, เร่ร้อน, เผา; อิ่ม, เอิบอิ่ม
วิ-ป-กิริ	+อ	= วิปฺปกิริ	เกลื่อนกลั่น, กระจัดกระจาย	ฌป	+อ	= ฌป ฌาเป-ปย	เผา, ไหม้
สํ-สชช	+อ	= สํสชช	ปะปน, เจือปน, เกี้ยวข้อง, คคลุคฺลึ	ฌม	+อ	= ฌม ฌาย (เอ> าย)	เผา, ไหม้, เเร่ร้อน, สว่าง; ฝรั่ง, คัด
วสฺส	+อ	= วสฺส	(ฝน) ตก, รด, โปรย	ทท ทท	+อ	= ทท ทท	ไหม้, (อันไฟ) เผา
อติ-วสฺส	+อ	= อติวสฺส	รั้ว	ป-กฺถ	+อ	= ปกฺถกฺถ	เตือด, เตือดพลา้น
ป-ฆร	+อ	= ปฆร ปคฆร	รด, ราด, เท, ไหลออก, พรหม	สํ-มชช	+อ	= สมนมชช	ปิด, กวาด, ขัด, ถู, นวด
สนฺห	+อ	= สนฺห	ไหลออก	ปริ-มชช	+อ	= ปริมชช	ปิด, กวาด, ขัด, ถู, นวด, ลูบ, คล้า
สุ	+อ	= สว	ไหลไป; ให้เกิดขึ้น; เป็นใหญ่	โธว	+อ	= โธว	ล้าง
อลฺข	+อ	= อลฺข	หยอด, ทา, เจิม	ปฺณจ	+อ	= ปฺณจ ปฺณช	เช็ด, ถู, ขำระ, กวาด
ติม	+อ	= เตม	เปียก, ชื้น, ชุ่ม, ชุ่มชื้น	กนต	+อ	= กนต	ตัด, ฝ่า, เชือด, คั่ว; กรอ/ปั่นด้าย
สุกฺข	+อ	= สุกฺข	แห้ง, ไม่สนใจ, ไม่ตั้งใจ	กส	+อ	= กส กสส	ไถ, เสือก, ไส
วร	+อ	= วร	ปิด, กั้น	ชน	+อ	= ชน	ขุด, เจาะ, ไช
วิ-วร	+อ	= วิวร	เปิด	ตจจ	+อ	= ตจจ	ถาก, ไส, ทำให้บาง
ถก	+อ	= ถก	ปิด, กั้น, กระทบกระทั่ง	ป-สท	+อ	= ปสท	กตชี้, ช่มเหง
ปริ-ธา	+อ	= ปริธา ปริทท	นุ่งห่ม	สุจ	+อ	= สุจ สุเจ	สะอาด, หมดจต; แสดง, ไป, เน้นไป
ป-อา-ฐ-อุป	+อ	= ปาฐป	ห่ม	ปุ	+อ	= ปุณา	ขำระ, สะอาด, หมดจต
ปิ-ธา	+อ	= ปิธา ปิทท	ปกปิด, ห่อหุ้ม, ปิด, กั้น	ฆํส	+อ	= ฆํส	สี, ถู, บด
อปิ-ธา	+อ	= อปิธา อพิทท	ปกปิด, ห่อหุ้ม, ปิด, กั้น	สํ-ธา	+อ	= สนฺธา สททท	เลื่อมใส, เชื้อถือ; เชื่อมต่อ
กฺชช	+อ	= กฺชช	คว่า, คว่าลง	ป-สท	+อ	= ปสฺท	ไม่มีมลทิน, หมดจต, ผ่องใส
ปฏี-สิฐ	+อ	= ปฏีเสธ	ห้าม, ปฏีเสธ	รกช	+อ	= รกช	รักษา
ปฏี-ชิป	+อ	= ปฏีกชิป	ห้าม, ปฏีเสธ (คน, สิ่งของ)	คฺป	+อ	= โคป	คุ้มครอง, ปกครอง, รักษา
สํ-วร	+อ	= สํวร	สำรวม, ระวัง, ปิด, กั้น	ภร	+อ	= ภร	เลี้ยงดู; นำไป
สํ-ยม	+อ	= สํยม สํยจจ	สำรวม, ช่มอินทรีย์	ปฺส	+อ	= ปฺส	เลี้ยงดู
พนฺธ	+อ	= พนฺธ	ผูก, พัน, รัด	ชคค	+อ	= ชคค	ประคอง, ประคับประคอง,
เวฐ	+อ	= เวฐ	ผูก, พัน, รัด	คเวส	+อ	= คเวส	ปฏิบัติ, ช่อมแซม
ลพิ	+อ	= ลมฺพ	เหนียว, แขนวน, ห้อย, คล้อง	อิส	+อ	= เอส	แสวงหา, ค้นหา
ลค	+อ	= ลค ลคค	ติด, ข้อง, เกี้ยวข้อง, แขนวน, คล้อง	วิ-สท	+อ	= วิสท	อาจ, กล้าหาญ, ปฏินญา
สชช	+อ	= สชช	ติด, ข้อง, ไม่คล้อง	ภี	+อ	= ภาย	กลัว
ปิลธิ	+อ	= ปิลนฺธ	ประดับ, ตกแต่ง	ภิส	+อ	= ภิส	กลัว
มฺธิ	+อ	= มณฺท มณฺเฑ	ประดับ, ตกแต่ง	ภมภ	+อ	= ภมภ	กลัว, หวั่นไหว, หวาดเสียว
ภฺส	+อ	= ภฺส	ประดับ, ตกแต่ง	วิฐ	+อ	= วิช เวช	กลัว, หวั่นไหว, หวาดเสียว
วิ-หฺร	+อ	= วิหฺร	อยู่, อาศัย	อุ-สฺกิ	+อ	= อุสฺสงฺก	กลัว, หวาดกลัว
วส	+อ	= วส	อยู่, อาศัย				
อธิ-อา-วส	+อ	= อชฺฌาวส	อยู่ครอบครอง				

อคฺข	+อ	= อคฺข	มีค่า, มีราคา	สข	+อ	= สข	กอด
จล	+อ	= จล จณฺจล (เทภภาชะ)	ไหว, ห้วนไหว, สั่น	กิลม	+อ	= กิลม	ลำบาก, เหน็ดเหนื่อย,
จุป	+อ	= จุป โจป	ไหว, ห้วนไหว, สั่น				ชอกช้ำ, เจ็บไข้, ไม่สบาย
อิณฺช	+อ	= อิณฺช	ไหว, ห้วนไหว, งอ, คู้เข้า	คิเล	+อ	= คิลย	เจ็บไข้, ไม่สบาย
อีร	+อ	= อีร	ไหว, ห้วนไหว	ชิป	+อ	= ชิป	ไอ, จาม; ทิ้ง
กปิ กมฺป	+อ	= กมฺป	ไหว, ห้วนไหว	กาส	+อ	= กาส	ไอ, กระทบ
วิธ	+อ	= เวธ	ไหว, ห้วนไหว; เบียดเบียน	วมุ	+อ	= วม	อาเจียน; คายออก
กุป	+ย	= กุप्ป	กำเริบ, สะเทือน, โกรธ, พิณาศ	ถร	+อ	= ถร	ปูลาด
ขุก	+อ เอ	= โขภ โขเภ	ห้วนไหวอย่างรุนแรง	อา-ถร	+อ	= อตถร	ปูลาด, กราน (กลิ่น)
วตฺต	+อ	= วตฺต	เป็นไป, เป็นอยู่, เลี้ยงชีวิต;	โอ-ถร	+อ	= โอตถร	ปูลาด, ปกคลุม, ปิดบัง, ท่วมทับ
			หมუნไป; เลี้ยงดู, รับผิดชอบ; ห้าม	สฺ-ถร	+อ	= สนถร	ปู, ปูลาด
อติ-วตฺต	+อ	= อติวตฺต	เป็นไปล่วง, (น้ำ) สั่น	อธิ-โอ-ถร	+อ	= อธิโณถร อธิโณตถร	ท่วมทับ, ครอบงำ, ปกคลุม
วฏฺฏ	+อ	= วฏฺฏ	หมუნไป	สฺ-วิ-ธา/ทท	+อ	= สฺวิทท	จัดแจง, เตรียมการ, ประกอบ
องฺก	+อ	= องฺก	กำหนด, หมาย, เป็นเครื่องหมาย	สขช	+อ	= สขช	จัดแจง, เตรียมการ, ประกอบ;
สมฺ	+อ	= สม	สงบ, ระวัง, ทำความเพียร				สร้าง, ทำ
ปฏฺิ-ป-สมฺ	+อ	= ปฏฺิปปสมฺม	สงบ, ระวัง	ยฺช	+อ	= โยช	ผูก, ประกอบ, รวบรวม
วิ-วิจ	+อ	= วิวิจ	สกัด, โดดเดี่ยว, ปลีกออก	อรท	+อ	= อรท	สมควร, เหมาะสม; บุษบา
อา-รภ	+อ	= อารภ	ปรารถนา, (กล่าวถึง, ตั้งต้น, ดำริ),	กปุ	+อ เอ	= กปป กปเป	ควร, สมควร; อาจ, สามารถ
			ทำ, เริ่ม, ลงมือ, พยายาม	ปุร	+อ	= ปุร	เต็ม
อุ-สท	+อ	= อุตฺสท	พยายาม	ทฺท	+อ	= ทฺท โทท	รีดน้ำมัน; ให้เต็ม; ฆ่า; ทำลาย
วายนฺ	+อ	= วายนฺ	พยายาม	ธม	+อ	= ธม	ทำเป่าให้มีเสียง, เป่าให้ดัง;
ตฺทิ	+อ	= ตฺนท	เกียดกร้าน, ประมาท, ไม่				ก่อไฟ, เป่าไฟ
			เอื้อเฟื้อ, เบียดเบียน	วลชิ	+อ	= วลณฺช	บริโภค, ใช้สอย
ขม	+อ	= ขม	อดทน, อดโทษ, ควร, ชอบ	เสว	+อ	= เสว	เสพ, ใช้สอย, คบหา; ยินดี
สท	+อ	= สท	อดทน, อดกลั้น	วิ-สส	+อ	= วิสฺสส	คุ่นเคย
กฺฎ	+อ	= กฺฎ	คด, โค้ง, งอ, โกง, บิด, ตัด,	สฺ-อา-ทย	+เอ	= สฺมาทเป (ย>ป)	ชักชวน
			เกี่ยว, ปั่น	นจจ	+อ	= นจจ	พ้อนรำ
สฺฐ	+อ	= สฺฐ	ล่อลวง, ฉ้อโกง; ฆ่า; เศร้าหมอง	วิ-ลส	+อ	= วิลส	สวยงาม, เยื้องกราย, กรีดกราย
ป-วช	+อ	= ปพพช	ไป, ออกไป, บวช	สุภ	+อ	= โสภ	งาม, สว่าง, รุ่งเรือง; เบียดเบียน
ภม	+อ	= ภม	หัน, หมุน	ปุพฺฝ	+อ	= ปุพฺฝ	(ดอกไม้) บาน
วิ-ภม	+อ	= วิพภม	หันกลับ, หมุนกลับ, หมุนผิด,	อุ-ทท	+อ	= อุทท	ถ่ายอุจจาระรด
			สีก, ลาสีกขา	อุ-มิท	+อ	= อุมิท	ถ่ายปัสสาวะรด
จุมพ	+อ	= จุมพ	จวบ, จุมพิต				
อา-ลิจฺจ	+อ	= อาลิจฺจ	กอด				

หมวด รุ้ ธาตุ (อ, เอ) (และนิคคหิตอาคมหน้าพยัญชนะที่สุดธาตุ)

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล	อา-ฉิท	ปัจจัย	=	อจฉินท	ตัด, ชิง
รุธ	ปัจจัย เอ	= รุนธ, รุนธ	ปิด, กั้น, ห้าม	สั-อุ-ฉิท	ปัจจัย	=	สมุจฉินท	ตัดขาด ...
ภุช	ปัจจัย	= ภุช	กิน	ยุช	ปัจจัย	=	ยุช	ผูก, ประกอบ, รวบรวม;
ปริ-ภุช	ปัจจัย	= ปริภุช	บริโภคน; กิน, ใช้อย่าง					อุตสาหกรรม, พยายาม
ลิป	ปัจจัย	= ลิมป	ฉาบ, ทา, ลูบไล้	วิท	ปัจจัย	=	วินท	ได้, ประสบ; พิจารณา; ยินดี
มุจ	ปัจจัย	= มุจ	ปล่อย, แก้ว, ถอด	หิส	ปัจจัย	=	หิส	เปียดเบียน
ภิท	ปัจจัย	= ภินท	ทำลาย, ต่อย, ตัด	ลิจ	ปัจจัย	=	ลิจ	รด, ราว, เท, ไหลออก
ฉิท	ปัจจัย	= ฉินท	ตัด, บั่น, แบ่ง, ผ่า, ทอน, ชิง					

หมวด ทิว ธาตุ (ย)

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล	วิท	ปัจจัย	=	วิชฌ	แทง, เสียดแทง
ทิว	ปัจจัย	= ทิพพ	เล่น	ปฏิ-วิท	ปัจจัย	=	ปฏิวิชฌ	แทงตลอด
สิว	ปัจจัย	= สิพพ	เย็บ	รุช	ปัจจัย	=	รุชช	แทง, เสียดแทง; เป็นโรค, เจ็บป่วย
ชิว	ปัจจัย	= ชิย	สิ้น, เสื่อม, หหมด	ตุส	ปัจจัย	=	ตุสส	ยินดี, เอิบอิ่ม
พุธ	ปัจจัย	= พุชฌ	รู้, ตรัสรู้	สั-นท	ปัจจัย	=	สนนยท	ผูก, สวม (เกราะ)
มน	ปัจจัย	= มณญ	รู้	สั-อา-ทา	ปัจจัย	=	สมาทีย	สมาทาน
วิท	ปัจจัย	= วิชช	มี	มุท	ปัจจัย	=	มุยท	หลง
ลุป	ปัจจัย	= ลุป	ลบ, ลบออก, ไม่เห็น, ไม่ปรากฏ	มุส	ปัจจัย	=	มุสส	ลิม
อนฺตร-ธา	ปัจจัย	= อนฺตรธาย	ไม่เห็น, ไม่ปรากฏ, อันตรธาน	มท	ปัจจัย	=	มชช	เมา, ประมาท, เลินเล่อ
ปจ	ปัจจัย	= ปจจ	สูง	รช	ปัจจัย	=	รชช	ย้อม
ปท	ปัจจัย	= ปชช	ถึง	มุจ	ปัจจัย	=	มุจจ	หลุด, พ้น
นิ-ปท	ปัจจัย	= นิปชช	นอน, หมอบ	ภิท	ปัจจัย	=	ภิชช	แตก; ต่างกัน
นิ-ทา	ปัจจัย	= นิททาย	หลับ	ฉิท	ปัจจัย	=	ฉิชช	ขาด, ทะลุ, แตก, สลาย
ป-พุธ	ปัจจัย	= ปพุชฌ	ตื่น	วท	ปัจจัย	=	วุยท	ลอย, นำไป
ชน	ปัจจัย	= ชาย	เกิด	ป-ทา	ปัจจัย	=	ปทีย ปทีย ปทาย	ละ, สละ, ทิ้ง, ปล่อย; เสื่อม, เลว
วิ-ชน	ปัจจัย	= วิชาย	ตลอด (ลูก)	สั-อา-ทา	ปัจจัย	=	สมาทีย	ถือเอา, ยึดถือ
อุ-ปท	ปัจจัย	= อุปปชช	เกิดขึ้น	หน	ปัจจัย	=	หนญ	เปียดเบียน, กระทบกระทั่ง
อุ-ปท	ปัจจัย	= อุปปชช	เกิดขึ้น, ปรากฏขึ้น; เข้าถึง	ป-สท	ปัจจัย	=	ปสยท	กตขี้, ข่มเหง
ลุภ	ปัจจัย	= ลุภภ	โลภ, ละโมบ	ทุส	ปัจจัย	=	ทุสส	ไม่ชอบใจ, ทำลาย, ประทุษร้าย
รณช รนช	ปัจจัย	= รณช รชช	กำหนด, ย้อม	นส	ปัจจัย	=	นสส	ฉิบหาย, พิณาศ
กุธ	ปัจจัย	= กุชฌ	โกรธ	อป-ราธ	ปัจจัย	=	อปรัชฌ	ประทุษร้าย, ผิด
กุป	ปัจจัย	= กุป	โกรธ	สิธ	ปัจจัย	=	สิชฌ	สำเร็จ
สป	ปัจจัย	= สปย สปป	ต่ำ, สบถ, สบประชัน	สั-อิธ	ปัจจัย	=	สมิชฌ	สำเร็จ
สมุ	ปัจจัย	= สมม	สงบ	นิ-ปท	ปัจจัย	=	นิปปชช นิปพชช	ถึงพร้อม, สำเร็จ, สมบูรณ์
ยุธ	ปัจจัย	= ยุชฌ	รบ, สู้					

อว-โส	+ย	= อวสย	จบลง, สำเร็จลง, สิ้นสุดลง	สมุ	+ย	= สมม	สงบ, ระวัง, ทำความเพียร
ทีป	+ย	= ทีบป	สว่าง, รุ่งเรือง, โพล่ง; ร้อน, ไหม้	ปฏิ-ป-สมุ	+ย	= ปฏิปสมม	สงบ, ระวัง
กิลิท	+ย	= กิลิทย กิลิขช	เปียก, ชื้น, ชุ่ม, ชุ่มชื้น	วิ-วิจ	+ย	= วิวิจจ	สังเกต, โดดเดี่ยว, ปลีกออก
สุส	+ย	= สุสส	แห้ง, เหี่ยว, ผอม, ชุบซิด	ลี	+ย	= ลีย	แอบ, ซ่อน, หลีกเร้น; ติดอยู่;
รณช	+ย	= รชช	ย้อม, กำหนด				รวมกัน
ตป	+ย	= ตบป	ร้อน, เสร้าร้อน, เเผา; อิ่ม, เอิบอิ่ม	อา-รก	+ย	= อารพก	ปรารถนา, (กล่าวถึง, ตั้งต้น, ดำริ),
สุธ	+ย	= สุขม	หมดจด, บริสุทธิ์, สะอาด; ชำระ	สท	+ย	= สยท	ทำ, เริ่ม, ลงมือ, พยายาม
นหา นหา	+ย	= นหาย นหาย	อาบ	ยช	+ย	= ยชช	อดทน, อดกลั้น
กิลิส	+ย	= กิลิสส	เศร้าหมอง, เบียดเบียน, แผลเผา				ตั้งใจ, ตั้งมั่น, มั่นคง; ควรว,
ปุส	+ย	= ปุสส	เลี้ยวดู				สมควร, ถูกต้อง, ใช้ได้
วิชี	+ย	= วิชช	กลัว, หวั่นไหว, หวาดเสียว	วิ-รุช	+ย	= วิรุชม	คัดค้าน, ขัดแย้ง; ปรารถนา
ตส	+ย	= ตสส	กลัว, หวาดกลัว, สะดุ้งกลัว	ลิส	+ย	= ลิสส	เหลือ
ขุภ	+ย	= ขุพภ	หวั่นไหวอย่างรุนแรง				

หมวด ฤ ฐาตุ (ณ, ณา, อุณา)

ฐาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล	ลี	+ณ	=	ลีณ	ผูก, พัน, รัด
สุ	+ณ ณา	= สุณ สุณา	ฟัง, ได้ยิน	ป-ท	+ณา	=	ปทินา	ส่งไป
ปฏิ-สุ	+ณา	= ปฏิสุณา	ฟังตอบ, ตอบรับ, รับฟัง, รับคำ, รับรอง	ป-อป	+อุณา	=	ปาปุณา	ถึง
อา-ว	+ณา	= อาวณา	ร้อย	สก	+อุณา	=	สกกุณา	อาจ, สามารถ
				ปริ-ย-อาป	+อุณา	=	ปริยาปุณา	เล่าเรียน

หมวด กี ฐาตุ (นา)

ฐาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล	จ	+นา	=	จนา	กำจัด, ทำลาย, ทำให้หั่นไหว
กี	+นา	= กีนา กีณา	ซื้อ	ล	+นา	=	ลนา	เกี่ยว, ตัด
วิ-กี	+นา	= วิกกีนา วิกกีณา	ขาย	ผ	+นา	=	ผนา	ผิด, โปรง, โรอย
ชี	+นา	= ชินา	ชนะ	มา	+นา	=	มินา	นับ
จิ	+นา	= จินา	ก่อ, สัมสม	ถ	+นา	=	ถนา	ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ
ญา	+นา	= ชานา	รู้	ป	+นา	=	ปนา	เลี้ยวดู
ป-ญา	+นา	= ปณญา (นา>ย)	รู้, ปรากฏ	ข	+นา	=	ขนา	หวั่นไหวอย่างรุนแรง
อน-ญา	+นา	= อนุชานา	อนุญาต	ลี	+นา	=	ลีนา	แอบ, ซ่อน, หลีกเร้น; ติดอยู่; รวมกัน
มน	+นา	= มนา	รู้, ตรัสรู้; นิ่งอยู่					

หมวด คี ฐาตุ (ณา)

ฐาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล	ป-คท	+ณา	=	ปคคณา	ถือ, จับ, ประคอง, ยกย่อง, อุดหนุน
คท	+ณา	= คคณา	ถือเอา, จับ, รับ	อน-คท	+ณา	=	อนคคณา	อนุเคราะห์, ช่วยเหลือ
อุ-คท	+ณา	= อุคคณา	เรียน, เล่าเรียน	ปฏิ-คท	+ณา	=	ปฏิคคณา	รับเฉพาะ, รับประเคน

นิ-คห +ณหา = นิคคณหา ชู่, ช่มชู่, ลงโทษ

สั-คห +ณหา = สัจคณหา สงเคราะห์, รวบรวม

หมวด ติน ธาตุ (โอ, ยิร)

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล
ตน	+โอ	= ตโน ตนุ	แผ่ไป
กร	+โอ	= กโร	ทำ
กร	+ยิร	= กยิร	ทำ
วิ-อา-กร	+โอ	= พยากรโร	ทำให้แจ้ง, พยากรณ์
อาวิ-กร	+โอ	= อาวิกโร	ทำให้แจ้ง

สั-กร	+โอ	= สกโร	ทำโดยดี, สักการะ
ครุ-กร	+โอ	= ครุโร	ทำให้หนัก, เคารพ
สก	+โอ	= สกโก	อาจ, สามารถ
ป-อ-ป	+โอ	= ปโป	ถึง
ชาคร	+โอ	= ชาครโร	ตื่น

หมวด จุวิ ธาตุ (ณ, ณย)

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล
จฺร	+ณณย	= โจเร-รย	ลัก, ขโมย
ณน	+ณณย	= ณเน-นย	ลัก, ขโมย
ตกก	+ณณย	= ตกเก-กย	ตริก
โอ-โลก	+ณณย	= โอโลเก-กย	มองดู, เห็น
ลกข	+ณณย	= ลกเข-ขย	กำหนด
ฐป ฎป	+ณณย	= ฐเป ฎเป	ตั้ง, วาง, เก็บ
ปฎิ-สม	+ณณย	= ปฎิสาเม-มย	เก็บรักษา, ยึดครอง
สั-สม	+ณณย	= ปฎิสาเม-มย	เก็บรักษา, ยึดครอง
पाल	+ณณย	= ปาเล-लय	รักษา
ฆฎ	+ณณย	= ฆฎเ-ฎย	สืบทอด
คณ	+ณณย	= คณเ-ณย	นับ
บุช	+ณณย	= บุเช-ชย	บูชา
กถ	+ณณย	= กถเ-ถย	พูด, บอก, กล่าว
วจ	+ณณย	= วาเจ-จย	พูด, บอก, กล่าว, แสดง
อา-รฺจ	+ณณย	= อาโรเจ-จย	บอก, กล่าว
รฺจ	+ณณย	= โรเจ-จย	ชอบ, ยินดี
ทีป	+ณณย	= ทีเป-ปย	ประกาศ, แสดง
ทิส	+ณณย	= เทเส-สย	แสดง (นามธรรม), กล่าว, สวด
ทิส	+ณณย	= ทเส-สย	แสดง (รูปธรรม)
อุ-ทิส	+ณณย	= อุทเทเส-สย	แสดงขึ้น
ภสฺส	+ณณย	= ภสเส-สย	พูดคุย, บ่น, ตำ
ตชช	+ณณย	= ตชเช-ชย	ตำ, ชู่, ช่มชู่, คุกคาม
ขุส	+ณณย	= ขุเส-สย	ตำ, บริภาษ
มนต	+ณณย	= มนเต-ตย	ปรึกษา, พูดอย่างลับๆ
นิ-มนต	+ณณย	= นิมนเต-ตย	เรียกมา, นิมนต์

อา-มนต	+ณณย	= อามนเต-ตย	เรียกมา
จฺท	+ณณย	= โจเท-ทย	โจทย์, ทักท้วง, ตักเตือน
จินต	+ณณย	= จินเต-ตย	คิด, รู้, นึก
นิ-สม	+ณณย	= นิสาเม-มย	ใคร่ครวญ, พิจารณา
มาป	+ณณย	= มาเป-ปย	สร้าง, ก่อสร้าง, เนรมิต
โถม	+ณณย	= โถเม-มย	ชมเชย, ยกย่อง, สรรเสริญ
วณณ	+ณณย	= วณเณ-ณย	สรรเสริญ; ขยายความ
ครท	+ณณย	= ครเท-ทย	ติเตียน, นินทา, เกลียด, ชัง
กท กนท	+ณณย	= กนเท-ทย	ร้องให้, คร่ำครวญ
จนท	+ณณย	= จนเท-ทย	ปรารถนา, ต้องการ, พอใจ
กมุ	+ณณย	= กาเม-มย	ปรารถนา, ต้องการ
ปตถ	+ณณย	= ปตเถ-ถย	ปรารถนา, ต้องการ
ธา ธร	+ณณย	= ธาเร-รย	ทรงไว้, ทรงจำ, ร้องรับ
คนถ	+ณณย	= คนเถ-ถย	แต่ง, เรียบเรียง, ร้อยกรอง
รจ	+ณณย	= รเจ-จย	ทำ, จัดแจง, แต่ง, เรียบเรียง, รจนา
คณ	+ณณย	= คณเณ-ณย	นับ, คำนวณ
ทม	+ณณย	= ทเม-มย	ทรมาน, ฝึก
ลฆิ	+ณณย	= ลงเฆ-ชย	กระโดด, เหาะ, เเหิน, ลอยไป
ฉทท	+ณณย	= ฉทเท-ทย	ทิ้ง, ขว้างทิ้ง
ปริ-วชฺซี	+ณณย	= วชเช-ชย	เว้น, สละ, แบ่งปัน
เปส	+ณณย	= เปเส-สย	ส่งไป
ปท	+ณณย	= ปาเท-ทย	ส่งไป
วร	+ณณย	= วาเร	ขอ, ต้องการ
นิ-ยต	+ณณย	= นิยยาเท-ทย (ต>ท)	มอบให้, แลกเปลี่ยน
ปฎิ-ปท	+ณณย	= ปฎิปาเท-ทย	มอบให้, จัดหาให้, จัดแจง, ให้สำเร็จ, บันดาล

ยฺช	+ณณย = ยฺชเช-ชย	ประกอบ, ผูก	เวฐ	+ณณย = เวฐฐ-ฐย	ผูก, พัน, รัด
อา-รฺป	+ณณย = อาโรเป-ปย	ยก, ยกขึ้น	ภฺส	+ณณย = ภฺสเส-สย	ประดับ, ตกแต่ง
วิ-โอ-รฺป	+ณณย = โวโรเป-ปย	ยกลง, ปลงลง	มกฺช	+ณณย = มกฺชเช-ชย	ทา, ลูบไล้, ลบหลู่
ปฺถ	+ณณย = ไปเถ-ถย	ประหาร, ทูบ, ตี	ตป	+ณณย = ตปเป-ปย	ร้อน, ร่ำร้อน, เผา; อิ่ม, เอิบอิ่ม
ภฺฉ	+ณณย = โภฉเ-ฉย	ตอก, ต่ำ, ทูบ, บุ	ณป	+ณณย = ณาเป-ปย	เผา, ไหม้
โกภฺฉ	+ณณย = โภฉเ-ฉย	ตอก, ต่ำ, ทูบ, บุ	วาส	+ณณย = วาเส-สย	อบ, รม (ทำให้มีกลิ่นหอม)
ภฺฉ	+ณณย = โภฉเ-ฉย	ตี, ทูบ, เคาะ, ตัด, เกี่ยว, ปั่น	ป-ชล	+ณณย = ปกฺชาเล-लय	ล้าง, บ้วน (ปาก), ชำระ
อา-ภฺฉ	+ณณย = อาโภฉเ-ฉย	ตี (กลอง), ...	ป-สท	+ณณย = ปสทาเท-ทย	ยินดี, เลื่อมใส
หฺสิ	+ณณย = หฺสิเส-สย	เปียดเบียน	ปาล	+ณณย = ปาเล-लय	รักษา
ปฺห	+ณณย = ปฺหเฟ-พย	เปียดเบียน, บีบคั้น, ฆ่า	ปฺส	+ณณย = ไปเส-สย	เลี้ยงดู
ฆฺฉ	+ณณย = ฆฺฉเ-ฉย	เปียดเบียน, เปียดเสียด, รวมกัน	คเวส	+ณณย = คเวเส-สย	แสวงหา, ค้นหา
ผล	+ณณย = ฆาเล-लय	ตัด, ฆ่า	วิธ	+ณณย = เวเธ-ธย	ไหว, หวั่นไหว; เปียดเบียน
ธฺส	+ณณย = ธฺสเส-สย	กำจัด, ทำลาย	องก	+ณณย = องเก-กย	กำหนด, หมายถึง, เป็นเครื่องหมาย
ทฺส	+ณณย = ทฺสเส-สย	กำจัด, ทำลาย, ประทุษร้าย	ลกฺช	+ณณย = ลกฺชเช-ชย	กำหนด
ทล	+ณณย = ทาเล-लय	ทำลาย, แดก	วิ-อว-ฐฺป ฌ	+ณณย = ววฺฐฺฐเ-เป-ปย ววตฺถเ-เป-ปย	กำหนด, หมายถึง, ตั้งลงไว้
กปฺป	+ณณย = กปฺเป-ปย	สำเร็จ, กำหนด, ถึง, บรรลุ;	ฆฺฉ	+ณณย = ฆฺฉเ-ฉย	สู้ต่อ, พยายาม, หมั่น, อุตสาหะ
		ทำ, คิด, นึก... ; ตัด, โกง	สท	+ณณย = สเท-ทย	อดทน, อดกลั้น
ชฺต	+ณณย = ชฺเต-ตย	สว่าง, รุ่งเรือง, โพล่ง	วณจ	+ณณย = วณเจ-จย	เกลี้ยกล่อม, หลอกลวง
อภิ-วฺที	+ณณย = อภิวาเท-ทย	กราบไหว้, อภิวาท, สรรเสริญ	ภฺท	+ณณย = ภฺทเท-ทย	โกง, ล่อลวง, ให้พิศวง
มาน	+ณณย = มาเน-นย	บูชา, นบถ	ป-ญฺป	+ณณย = ปณฺญาเป-ญฺเป	ปลาด, แต่งตั้ง, ฝัง, เก็บ
ปฺช	+ณณย = ปฺชเช-ชย	บูชา	สชฺช	+ณณย = สชฺชเช-ชย	จัดแจง, เตรียมการ, ประกอบ;
รฺป	+ณณย = โรเป-ปย	หว่าน, ปลูก; ยก			สร้าง, ทำ
ติม	+ณณย = เตเม-มย	เปียก, ชื้น, ชุ่ม, ชุ่มชื้น	ปฏฺิ-ยต	+ณณย = ปฏฺิยาเท-ทย (ต>ท)	ตกแต่ง, จัดแจง
วร	+ณณย = วเร-รย	ปิด, กั้น	ยฺช	+ณณย = โยเช-ชย	ผูก, ประกอบ, รวบรวม
วิ-วร	+ณณย = วิวเร-รย	เปิด	อรท	+ณณย = อรเท-ทย	สมควร, เหมาะสม; บูชา
นิ-วร	+ณณย = นิวาเร-รย	ห้าม, กั้น	อภฺฉ	+ณณย = อภฺฉเ-ฉย	อึดอัด, บีบคั้น
ปริ-วร	+ณณย = ปริวาเร-รย	กั้นรอบ, แวดล้อม	จฺณณ	+ณณย = จฺณณเ-ณย	บด, ละเอียด, แหก
ถก	+ณณย = ถเก-กย	ปิด, กั้น, กระทบกระทั่ง	วิช	+ณณย = วิเช-ชย	พัด, โบก
ฉท	+ณณย = ฉาเท-ทย	มุง, บัง, ปิด กั้น, ปิดบัง	อติ-มาน	+ณณย = อติมานเ-นย	เย่อหยิ่ง, จองหอง
อา-ฉท	+ณณย = อจฺฉาเท-ทย	นุ่งห่ม, ปกปิด	นภฺ	+ณณย = นภฺเ-ภย	ฟ้อนรำ
นิ-วส	+ณณย = นิวาเส-สย	นุ่งห่ม	สํ-จิต	+ณณย = เจเต-ตย	ซื่อซาย; อุตสาหะ, พยายาม;
สํ-วร	+ณณย = สํวเร-รย	สำรวจ, ระวัง, ปิด, กั้น			แก่ง (ภาษาเก่า), จงใจ, เจตนา

ธาตุลงปัจจัยอื่นๆ

ธาตุ	ปัจจัย	ฐาน	คำแปล
ภุช	+ข	= พุภุช	ปรารถนาจะกิน, อยากกิน, หิว
ติช	+ข	= ตติภุช (เทวภาวะ)	อดทน; ผูก, ร้อย
กิต	+ฉ	= ติกิจฉ (เทวภาวะ)	รักษาโรค, เยียวยา; รุ่ง; ปรารถนา; อยู่; สงสัย
ฆส	+ฉ	= ชิฆฉฉ	ปรารถนาจะกิน, อยากกิน, หิว
สุ	+ส	= สสุสุส	ปรารถนาจะฟัง, อยากฟัง
หฺร	+ส	= หฺรฺส หฺรฺส	ปรารถนาจะนำไป, อยากนำไป
ปา	+ส	= ปิวาส (เทวภาวะ)	ปรารถนาจะดื่ม, อยากดื่ม, กระหายน้ำ

จิริ	ศัพท์ +อาย	= จิราย	ประพตฺติช้า, ชักช้า
ฐุม	ศัพท์ +อาย	= ฐุมาย	ประพตฺติ(ให้ปั่น)เพียงดั่งควิน, ทำตนดั่งควิน
ปพฺพต	ศัพท์ +อาย	= ปพฺพตาย	ประพตฺติ(ให้ปั่น)เพียงดั่งภูษา, ทำตนดั่งภูษา
สมฺมท	ศัพท์ +อาย	= สมฺมทาย	ประพตฺติ(ให้ปั่น)เพียงดั่งสมฺมท, ทำตนดั่งทะเล
จิจฺจิจฺฉ	ศัพท์ +อาย	= จิจฺจิจฺฉาย	ประพตฺติเสียงดั่งจี้ดๆ, ทำเสียงจี้ดๆ
ปุตฺต	ศัพท์ +อีย	= ปุตฺตย	ประพตฺติ(ให้ปั่น)เพียงดั่งบุตร, ทำตัวเหมือนลูก
กุกฺกจฺจ	ศัพท์ +อาย	= กุกฺกจฺจาย	เกลียด, รังเกียจ, ประพตฺติรังเกียจ
นิตฺทา	ศัพท์ +อาย	= นิตฺทาย	หลับ, ประพตฺติหลับ (บาลีวยากรณ)